

ADVIESNOTA

GEMEENTE
LOPIK

Aan : Burgemeester en wethouders

Zaaknr. : 033115419
Documentnr. : 0331550303
Openbaar : Ja
Behandelend ambtenaar : E.C. Verhoeven
Telefoonnummer : 0348-559883
Portefeuillehouder : J.R.C. van Everdingen, MSc Datum
vergadering college : 17 december 2019

Onderwerp:

Samenwerkingsovereenkomst Samen Veilig Midden Nederland (SVMN)

Besluit college:

1. De Samenwerkingsovereenkomst tussen de 26 Utrechtse gemeenten ten aanzien van Veilig Thuis, (preventieve) Jeugdbescherming en Jeugdreclassering aan te gaan.
2. De geactualiseerde Samenwerkingsovereenkomst tussen Samen Veilig MiddenNederland (inclusief onderaannemers), de Raad voor de Kinderbescherming en de 26 gemeenten van de provincie Utrecht aan te gaan, inclusief het Calamiteitenprotocol instellingen zorg voor jeugd en de gemeenten in de provincie Utrecht.
3. Ten behoeve van uitvoering van de Samenwerkingsovereenkomst tussen de 26 Utrechtse gemeenten mandaat, volmacht en machtiging te verlenen, zoals opgenomen in bijlage 1 "*Besluit verlening van mandaat, volmacht en machtiging aan de regiovertegenwoordigers inzake Veilig Thuis*", aan de portefeuillehouder jeugd voor Lekstroom zoals door het BPSDL wordt aangewezen, die in die hoedanigheid de regiovertegenwoordiger voor Regio Lekstroom is, zoals bedoeld in artikel 17 Subsidieregeling VT-JB-JR Utrecht 2018.

Geacht college,

De 26 Utrechtse gemeenten werken samen in de financiering en aansturing van Samen Veilig Midden-Nederland (SVMN) voor de uitvoering van Veilig Thuis en (preventieve) jeugdbescherming en jeugdreclassering. SVMN is op basis van een in 2018 doorlopen subsidietender de enige die van 2019 tot en met 2024 jaarlijks bij de 6 Utrechtse regio's een subsidieaanvraag mag indienen voor deze taken. De gemeenten bestendigen de onderlinge samenwerking in een samenwerkingsovereenkomst.

De 26 Utrechtse gemeenten, gecertificeerde instelling Samen Veilig MiddenNederland (SVMN) met onderaannemers Willem Schrikker Stichting en Leger des Heils, Veilig Thuis (ook onderdeel van SVMN) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) werken in de uitvoering samen om onveiligheid van jeugdigen en volwassenen te voorkomen en te stoppen. De samenwerkende partijen hebben hun bestaande samenwerkingsovereenkomst geactualiseerd aan de hand van nieuwe landelijke kaders en de inzichten uit de uitvoeringspraktijk.

De looptijd van beide Samenwerkingsovereenkomsten is gelijk aan die van de subsidieafspraken (t/m 2024).

Inleiding

1a Waarom een Samenwerkingsovereenkomst tussen de 26 Utrechtse gemeenten?

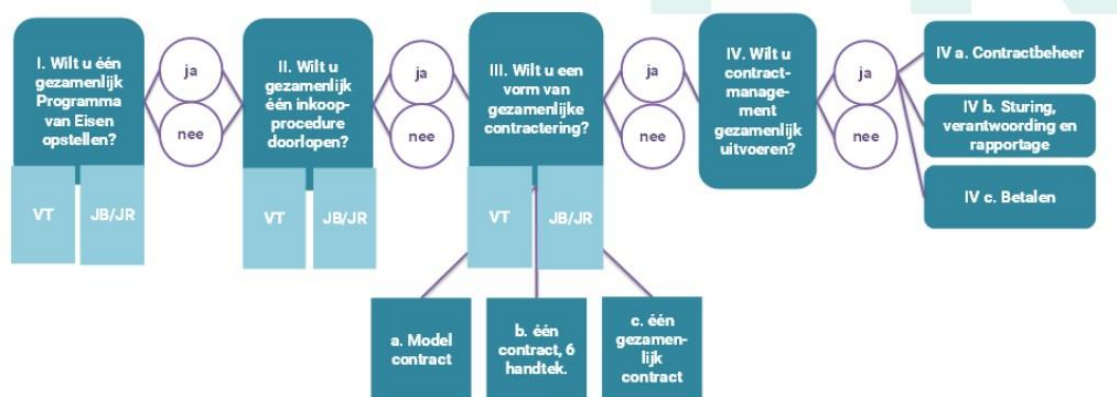
De 26 Utrechtse gemeenten werken samen in de financiering en aansturing van Samen Veilig Midden-Nederland voor de uitvoering van Veilig Thuis en (preventieve) jeugdbescherming en jeugdreclassering. In 2018 is voor de subsidiëring van deze taken een subsidietender doorlopen. In het traject ter voorbereiding op de subsidietender is besloten de huidige samenwerking tussen de gemeenten te bestendigen in een samenwerkingsovereenkomst: voor een stabiele en effectieve gezamenlijke aansturing van de uitvoerende organisatie is het nodig samenwerkingsafspraken vast te leggen. Vanwege het belang van goede uitvoering van de opdracht en de bedragen die ermee zijn gemoeid, hebben de 26 colleges besloten om deze samenwerking een steviger fundament te geven in een samenwerkingsovereenkomst. Door deze zaken goed gezamenlijk af te spreken is er ook een stabielere basis voor de goede aansluiting van de uitvoerende organisatie op de lokale situatie in een regio.

De ministers van VWS en Rechtsbescherming kondigen in hun brief van 7 november 2019 aan de Tweede Kamer ("Naar een betere organisatie van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering") aan dat zij in de Jeugdwet en bijbehorende regelgeving de taken van jeugdregio's gaan vastleggen en op welk schaalniveau (o.a.) jeugdbescherming en jeugdreclassering georganiseerd moet worden. Het aangaan van deze samenwerkingsovereenkomst laat zien dat de Utrechtse regio's rond de jeugdbescherming en jeugdreclassering al op een hoog schaalniveau stevig samenwerken en dit hebben georganiseerd.

De Samenwerkingsovereenkomst is tot stand gekomen middels intensieve bovenregionale afstemming, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Na de laatste bespreking in het bovenregionaal bestuurlijk overleg (18 oktober 2019) moet de overeenkomst nu door de colleges van alle 26 gemeenten worden vastgesteld en ondertekend. De burgemeester ondertekent beide overeenkomsten namens de gemeente, waardoor geen volmacht nodig is.

1b Wat is er verwerkt in de samenwerkingsovereenkomst tussen de 26 gemeenten?

In de voorbereiding van de overeenkomst is op basis van de onderstaande beslisboom afgesproken tot op welk niveau gemeenten met elkaar willen samenwerken.

Uitkomst was dat samenwerking op onderdelen 1, 2 en 3 gewenst is. Daarbij is inzake punt 3 gekozen voor het onderscheid tussen perceel 1 (Veilig Thuis) waarbij de zes regio's één beschikking ondertekenen met zes handtekeningen (scenario 3b) en perceel 2 ((preventieve) Jeugdbescherming en Jeugdreclassering), waarin vijf regio's participeren en elk van de regio's een eigen beschikking tekent (scenario 3a; zoveel mogelijk uniforme beschikkingen op basis van een modelbeschikking). Bij stap 4 (contractmanagement) is gekozen voor beperkte samenwerking. Hierin is uitgegaan van de huidige structuur van een bovenregionale ambtelijke werkgroep, stuurgroep en bestuurlijk overleg. Dit was de basis voor de nader uit te werken samenwerkingsovereenkomst tussen gemeenten, waarin de taken en verantwoordelijkheden van de werkgroep, stuurgroep en bestuurlijk overleg zijn opgenomen.

In de overeenkomst worden ook de financiële afspraken tussen de gemeenten bestendigd. Zowel voor als na de subsidietender waren hier al afspraken over, die echter nog niet formeel waren vastgelegd. Deze zijn nu opgenomen in de overeenkomst. Een nieuw element hierin is de verdeelsleutel voor middelen voor de beschikbaarheidsdiensten Veilig Thuis 18- (artikel 14 lid 6). Indien na 2020 blijkt dat de daadwerkelijke dienstverlening in de praktijk tussen de regio's grote verschillen kent, zullen de regio's een nieuwe verdeelsleutel afstemmen, met als uitgangspunt grote schommelingen te voorkomen, die dan wordt bekrachtigd in de Bestuurlijke Overlegtafel als wijziging op deze overeenkomst. Voor Veilig Thuis 18+ bestonden deze afspraken al, maar wordt de verdeelsleutel nu ook vastgelegd in deze overeenkomst.

2 a Waarom een geactualiseerde Samenwerkingsovereenkomst van Samen Veilig Midden-Nederland, de Raad voor de Kinderbescherming en de 26 Utrechtse gemeenten?

De 26 Utrechtse gemeenten, de gecertificeerde instelling (GI)¹ Samen Veilig MiddenNederland, met onderaannemers Willem Schrikker Stichting (WSS) en Leger des Heils (LdH), Veilig Thuis (onderdeel van SVMN) en de Raad voor de

¹ SAVE (onderdeel van SVMN), WSS en LdH zijn zogenaamde Gecertificeerde Instellingen (GI). Dit zijn de instellingen die op grond van de Jeugdwet jeugdbescherming- en jeugdreclasseringsmaatregelen mogen uitvoeren.

Op grond van de Jeugdwet en de Wmo2015 moet de wijze van samenwerken tussen RvdK en college van B&W en de wijze van overleggen tussen GI en college inzake bepaling jeugdhulp in een protocol worden vastgelegd. In 2014 is in de voorbereiding van de decentralisatie van de jeugdzorg een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met (toen nog) Bureau Jeugdzorg Utrecht (BJU) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). Deze overeenkomst geldt nog steeds.

Een aantal nieuwe inzichten en ontwikkelingen maken het nodig deze afspraken te actualiseren:

- Veilig Thuis, SAVE, de lokale sociale teams en de Raad voor de Kinderbescherming hebben met elkaar de samenwerking in de praktijk verder ontwikkeld. Ook is er een geactualiseerd landelijke Handelingsprotocol Veilig Thuis vastgesteld en een landelijk Kwaliteitskader Veilig Thuis. En per 1-1-2019 is de verbeterde Meldcode van kracht geworden.
- Daarnaast hebben de samenwerkende gemeenten via een subsidietender in 2018 Samen Veilig Midden-Nederland (SVMN) geselecteerd als de instelling die de taken Veilig Thuis (VT), (preventieve) jeugdbescherming (JB) en jeugdreclassering (JR) uitvoert. De gemeenten en SVMN werken vanuit partnerschap samen in een opdrachtgever-opdrachtnemersrelatie. Op deze relatie zijn de afspraken van toepassing rond het subsidieverleningsproces, zoals vastgesteld in de *Subsidieregeling VT-JB-JR 2018* en de bijbehorende subsidietenderleidraad. Dat maakt het zakelijke deel van de overeenkomst uit 2014 overbodig.

Deze ontwikkelingen zijn verwerkt in de geactualiseerde samenwerkingsovereenkomst. De overeenkomst vult de afspraken in, als het gaat om rollen en verantwoordelijkheden van enerzijds gemeenten en de lokale teams en anderzijds de GI's, Veilig Thuis en de RvdK in de concrete samenwerking binnen het primair proces.

Tot de samenwerkingsovereenkomst behoort ook het geactualiseerde Calamiteitenprotocol jeugd. Dit betreft een protocol hoe wordt samengewerkt in geval van een calamiteit met een jeugdige waar jeugdhulp betrokken is. In de afgelopen jaren hebben wij hier nog niet mee te maken gehad.

De Samenwerkingsovereenkomst is tot stand gekomen middels intensieve bovenregionale afstemming met betrokken partijen, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Na de laatste bespreking in het bovenregionaal bestuurlijk overleg (18 oktober 2019) moet de overeenkomst nu door de GI's/Veilig Thuis, RvdK en colleges van alle 26 gemeenten worden vastgesteld en ondertekend.

2 b Wat is er verwerkt in de samenwerkingsovereenkomst van Samen Veilig Midden-Nederland, de Raad voor de Kinderbescherming en de 26 Utrechtse gemeenten?

De kern van de Samenwerkingsovereenkomst wordt gevormd door afspraken hoe op *uitvoeringsniveau* met elkaar wordt samengewerkt in de SAVE werkwijze. Deze afspraken zijn dan ook operationeel van aard.

Ten opzichte van 2014 zijn de belangrijkste wijzigingen hierin:

- Toevoeging van afspraken vanwege de inwerkingtreding van de Verbeterde Meldcode per 1-1-2019;
- Verheldering van randvoorwaarden voor gegevensdeling. Op diverse plekken is concreet opgenomen waar toestemming van betrokkene(n) nodig is.

- De mogelijkheid dat ook lokaal teams om een Jeugdbeschermingstafel (JBT) kunnen verzoeken (dit was voorbehouden aan SVMN). Dit was een veelgehoorde wens vanuit gemeenten.

Op een aantal onderdelen is opgenomen dat gemeenten Samen Veilig MiddenNederland en hun onderaannemers (onder)mandaat verlenen, namelijk voor *het indienen van een verzoek bij de rechtbank om machtiging te verlenen om een jeugdige in een gesloten accommodatie te doen opnemen en te doen verblijven in vrijwillig kader*, en voor het *beoordelen en indienen van een verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming*. Deze mandaten zijn in 2016 verleend en kunnen ongewijzigd blijven.

Beoogd effect

Met de samenwerkingsovereenkomst tussen de 26 Utrechtse gemeenten bestendigen de colleges een stabiele en effectieve gezamenlijke aansturing van de uitvoerende organisatie Samen Veilig Midden-Nederland.

Met de geactualiseerde samenwerkingsovereenkomst Samen Veilig MiddenNederland, diens onderaannemers, de Raad voor de Kinderbescherming en de 26 Utrechtse gemeenten geven gemeenten uitvoering aan de wettelijke verplichting om de samenwerkingsafspraken vast te leggen, en zijn de geactualiseerde landelijke kaders en inzichten uit de uitvoeringspraktijk verwerkt. De overeenkomst biedt helderheid aan uitvoerders, managers en bestuurders over de operationele samenwerking, waarop in geval van verschil van inzicht kan worden teruggevallen.

Argumenten

1.1 Met de samenwerkingsovereenkomst tussen de 26 Utrechtse gemeenten ten aanzien van Veilig Thuis, (preventieve) Jeugdbescherming en Jeugdreclassering bestendigen de gemeenten hun samenwerking bij de opdrachtverlening en aansturing van Samen Veilig Midden-Nederland en geven hieraan een juridische basis.

Hierdoor zijn verantwoordelijkheden helder als het gaat om een complexe aansturing vanuit 26 gemeenten. De bestendiging en de formalisering van de samenwerking laat ook zien dat we als Utrechtse regio's stevig samenwerken en op een hoog schaalniveau hebben georganiseerd, waarmee we vooruitlopen op de voornemens van de ministers dit bij wet te regelen (Brief Tweede Kamer d.d. 7 november 2019; zie ook Inleiding onder 1a van dit collegevoorstel).

1.2 Bij de voorbereiding van de subsidietender voor Veilig Thuis en (preventieve) jeugdbescherming en jeugdreclassering is door het college in 2018 besloten om een samenwerkingsovereenkomst op te stellen.

Het aangaan en ondertekenen van de overeenkomst is hiervan het sluitstuk.

2. 1. Met de geactualiseerde Samenwerkingsovereenkomst van Samen Veilig MiddenNederland (inclusief onderaannemers), de Raad voor de Kinderbescherming en de 26 gemeenten van de provincie Utrecht geven gemeenten uitvoering aan hun wettelijke verplichting om deze afspraken vast te stellen.

2.2 De afspraken bieden helderheid voor medewerkers van Veilig Thuis, GI's, lokale sociale teams en de Raad voor de Kinderbescherming.

De samenwerkingsovereenkomst is een stuk waarop medewerkers terug kunnen vallen als men onderling discussie heeft over wie welke rol en taak heeft.

2.3 In de geactualiseerde overeenkomst zijn de inzichten uit de uitvoeringspraktijk en actuele landelijke kaders verwerkt.

Zo zijn in het geactualiseerde Calamiteitenprotocol de actuele landelijke definities van calamiteiten verwerkt en is in de samenwerkingsovereenkomst de rol van Veilig Thuis vernieuwd, mede naar aanleiding van de op 1-1-2019 in werking getreden Verbeterde Meldcode.

3.1 In 2018 is de portefeuillehouder jeugd van de regio Lekstroom al gemandateerd om alle bestuursrechtelijke handelingen rond de subsidie te verrichten en als deelnemer aan de bovenregionale Bestuurlijke Overlegtafel.

Met deze mandatering wordt duidelijk voor welke taken/onderdelen de portefeuillehouder jeugd Lekstroom in de Bestuurlijke Overlegtafel is gemandateerd. Dat was tot nu toe niet beschreven.

Kanttekeningen

1.1 De samenwerkingsovereenkomst tussen de 26 gemeenten legt niet vast hoe rond Perceel 2 (SAVE-diensten) de beschikbaarheidsfinanciering wordt verdeeld. Omdat dit via regionale beschikkingen verloopt heeft de regio autonomie hierin, waarbij de regio's onderling geen last moeten hebben van elkaars besluiten. Zo is voor 2019 afgesproken dat elke regio 95% verleend van het aangevraagde bedrag, en dat voor 2020 de bandbreedte niet lager dan 90% gaat.

2.1 Voor het niet naleven van de samenwerkingsovereenkomst bestaat wel een opschalingsmodel, maar geen geschillencommissie.

Tot op heden zijn de partners er in onderling overleg altijd uitgekomen.

Financiële consequenties

Met deze samenwerkingsovereenkomsten aan sich zijn geen kosten gemoeid. De ambtelijke kosten van de bovenregionale samenwerking, onder andere op SVMN, worden begroot via de Samenwerkingsagenda Lekstroom en opgenomen in de begroting.

Communicatie

Na vaststelling wordt het collegebesluit ambtelijk bovenregionaal teruggekoppeld en worden de samenwerkingsovereenkomsten per organisatie apart via tekenbladen ondertekend. De tekenbladen worden door gemeente Utrecht beheerd. De Samenwerkingsovereenkomst met de GI's, Veilig Thuis en RvdK is in een bijeenkomst op 24 oktober 2019 reeds gedeeld met de teamleiders van de sociaal teams in Lekstroom, met de opdracht deze binnen hun teams uit te dragen.

Resumé advies

1. De Samenwerkingsovereenkomst tussen de 26 Utrechtse gemeenten ten aanzien van Veilig Thuis, (preventieve) Jeugdbescherming en Jeugdreclassering aan te gaan.
2. De geactualiseerde Samenwerkingsovereenkomst tussen Samen Veilig Midden-Nederland (inclusief onderaannemers), de Raad voor de Kinderbescherming en de 26 gemeenten van de provincie Utrecht aan te gaan, inclusief het Calamiteitenprotocol instellingen zorg voor jeugd en de gemeenten in de provincie Utrecht.
3. Ten behoeve van uitvoering van de Samenwerkingsovereenkomst tussen de 26 Utrechtse gemeenten mandaat, volmacht en machtiging te verlenen, zoals opgenomen in bijlage 1 *“Besluit verlening van mandaat, volmacht en machtiging aan de regiovertegenwoordigers inzake Veilig Thuis”*, aan de portefeuillehouder jeugd voor Lekstroom zoals door het BPSDL wordt aangewezen, die in die hoedanigheid de regiovertegenwoordiger voor Regio Lekstroom is, zoals bedoeld in artikel 17 Subsidieregeling VT-JB-JR Utrecht 2018.

Bijlage(n):

1. Besluit verlening van mandaat, volmacht en machtiging aan de regiovertegenwoordigers inzake Veilig Thuis
2. Samenwerkingsovereenkomst tussen de 26 Utrechtse gemeenten ten aanzien van Veilig Thuis, (preventieve) Jeugdbescherming en Jeugdreclassering.
3. Samenwerkingsovereenkomst van Samen Veilig Midden-Nederland (zowel de GI als Veilig Thuis, en inclusief onderaannemers), de Raad voor de Kinderbescherming en de 26 gemeenten van de provincie Utrecht, inclusief bijlage Calamiteitenprotocol (3a)
4. Besluit verlening van mandaat, volmacht en machtiging aan de regiovertegenwoordigers inzake Veilig Thuis.
5. Tekenblad Samenwerkingsovereenkomst tussen de 26 gemeenten.
6. Tekenblad Samenwerkingsovereenkomst van Samen Veilig Midden-Nederland (zowel de GI als Veilig Thuis, en inclusief onderaannemers), Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming en de 26 gemeenten van de provincie Utrecht.